

Bedrijfsspecifieke fosfaatgebruiksnorm vraagt goed management

Melkveebedrijven moeten in de toekomst meer mest afvoeren vanwege lagere generieke fosfaatgebruiksnormen. Voor Koeien & Kansen-bedrijven zal de mestafzet in 2015 daardoor 14% hoger uitvallen dan voorheen. Een bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm is alleen gunstig voor bedrijven met een bovengemiddelde gewasopbrengst.

Generiek of bedrijfsspecifiek?

In het 4^e en 5^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn staan gebruiksnormen voor de maximaal te gebruiken hoeveelheden stikstof en fosfaat bij de teelt van gewassen. Mest mag worden uitgereden op het land totdat de norm voor stikstof óf fosfaat wordt bereikt. Koeien & Kansen heeft een methode ontwikkeld die niet alleen de werkelijke fosfaatonttrekking van een gewas aan de bodem bepaalt, maar daarvan ook een bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm afleidt.

Fosfaat bottleneck mestafvoer

Vanwege de stelselmatige daling van de generieke fosfaatgebruiksnormen tussen 2009 en 2015, neemt de plaatsingsruimte van fosfaat af. De gemiddelde fosfaatonttrekking aan de bodem is de basis voor de generieke fosfaatgebruiksnorm in 2015. Het gevolg van de verlaagde gebruiksnorm voor fosfaat is dat bedrijven meer mest moeten afvoeren. Van 2009 tot 2011 was de verplichte afvoer van dierlijke mest op de Koeien & Kansen-bedrijven gemiddeld 738 m³ per bedrijf. Bij gelijkblijvende bedrijfssituaties zal de mestafvoer op basis van de generieke normen in 2015 oplopen tot gemiddeld 852 m³ per bedrijf. Voorheen is vooral mest afgevoerd op basis van stikstof, maar dat zal verschuiven naar fosfaat.

Bedrijfseigen norm: werk aan de winkel

Gemiddeld is de bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm voor grasland op de Koeien & Kansen-bedrijven lager dan de generieke fosfaatgebruiksnorm in 2015. De norm voor maïsland is hoger. Daarom stijgt de gemiddelde mestafvoer op basis van een bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm nog verder: tot 1.011 m³ per bedrijf.

De verschillen tussen bedrijven zijn echter groot. In extreme gevallen kunnen bedrijven met een hoge bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm 25% aan mestafzetkosten besparen. Anderzijds kunnen de extra mestafzetkosten oplopen tot meer dan 70% op bedrijven met een lage bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm. Willen veehouders echt minder mest afvoeren voor fosfaat, dan moet de onttrekking van fosfaat aan de bodem omhoog en dus de gewasopbrengst omhoog. Dit betekent werk aan de winkel voor de veehouder!

De bedrijfseigen fosfaatgebruiksnorm maakt duidelijk dat er tussen bedrijven veel meer variatie is in fosfaatonttrekking dan de generieke norm impliceert. De bedrijfseigen fosfaatgebruiksnormen geven een beter beeld van de werkelijke fosfaatonttrekking op een bedrijf. Het principe van evenwichtsbemesting wordt daarmee beter bereikt.